

Oordeel: gehandeld overeenkomstig de zorgvuldigheidseisen

Inhoudsindicatie: de arts is specialist ouderengeneeskunde. De arts heeft een onafhankelijke geriater geraadpleegd om de wilsbekwaamheid van patiënte te beoordelen. De consulent is tweemaal geraadpleegd.

Zorgvuldigheidseisen: vrijwillig en weloverwogen verzoek, uitzichtloos en ondraaglijk lijden

ORDEEL

van de Regionale toetsingscommissie euthanasie voor de Regio (...) betreffende de melding van levensbeëindiging op verzoek

van:

(...), specialist ouderengeneeskunde

verder te noemen: de arts

bij:

(...)

verder te noemen: patiënte

geconsulteerd werd:

(...), SCEN-arts

verder te noemen: de consulent

1. PROCEDURE

De commissie heeft van de gemeentelijke lijkschouwer de stukken ontvangen als bedoeld in artikel 10 van de Wet op de lijkbezorging inzake de melding van de arts van levensbeëindiging op verzoek bij patiënte.

De navolgende stukken zijn ontvangen:

Formulier lijkschouwer

Verslag arts

Verslag consulent

Aanvullende gegevens:

- specialistenbrieven
- schriftelijke wilsverklaring

2. FEITEN EN OMSTANDIGHEDEN

Uit de verslaglegging van de arts en de consulent en de overige ontvangen gegevens is gebleken ten aanzien van:

a. Karakter van het lijden, voorlichting en alternatieven

Bij patiënte, een vrouw van 60-70 jaar, werd twee jaar voor het overlijden dementie (waarschijnlijk type Alzheimer) vastgesteld. Tevens was patiënte sinds dat jaar bekend met een partieel syndroom van Balint. Er was sprake van een progressief ziektebeeld. De toestand van patiënte verslechterde in de laatste periode voor het overlijden. Genezing was niet meer mogelijk. De behandeling was uitsluitend nog palliatief van aard.

Het lijden van patiënte bestond uit apraxie, woordvindstoornissen, geheugenproblemen, een slechte visus en incontinentie. Tevens verkeerde zij in een sociaal isolement en kampte zij met gevoelens van eenzaamheid. Zij raakte overprikkeld door omgang met mensen en had last van een verminderde frustratietolerantie. Patiënte leed onder de angst verder lichamelijk en geestelijk af te takelen. Ook leed zij onder het gebrek aan kwaliteit van leven en onder de zinloosheid en uitzichtloosheid van haar situatie.

Patiënte ervoer haar lijden als ondraaglijk. De arts was ervan overtuigd dat het lijden voor patiënte ondraaglijk en naar heersend medisch inzicht uitzichtloos was.

Er waren geen voor patiënte aanvaardbare mogelijkheden meer om het lijden te verlichten.

Uit de stukken kan worden afgeleid dat de arts en de specialisten patiënte voldoende hebben voorgelicht over de situatie waarin zij zich bevond en haar vooruitzichten.

b. Verzoek tot levensbeëindiging

Patiënte had eerder met de arts over euthanasie gesproken.

Ruim twee maanden voor het overlijden heeft patiënte de arts om daadwerkelijke uitvoering van de levensbeëindiging verzocht.

Op verzoek van de arts heeft een onafhankelijke geriater ongeveer drie maanden voor het overlijden onderzoek gedaan naar de wilsbekwaamheid van patiënte ten aanzien van haar euthanasiewens.

Volgens de onafhankelijke geriater was patiënte zich bewust van de impact en consequenties van haar euthanasiewens. Hij achtte patiënte wilsbekwaam.

Volgens de arts was er sprake van een vrijwillig en weloverwogen verzoek.

c. Consultatie

De arts raadpleegde tweemaal dezelfde onafhankelijke SCEN-arts als consulent.

De eerste maal bezocht de consulent patiënte ruim zes weken voor de levensbeëindiging nadat hij door de arts over patiënte was geïnformeerd en inzage had gekregen in de relevante medische documentatie.

De consulent gaf in zijn verslag een samenvatting van de ziektegeschiedenis en de aard van het lijden van patiënte. Volgens de consulent was patiënte consistent in haar euthanasiewens.

In zijn eerste verslag kwam de consulent mede op basis van het gesprek met patiënte tot de conclusie dat aan de zorgvuldigheidseisen was voldaan.

De tweede maal bezocht de consulent patiënte ongeveer een week voor de levensbeëindiging nadat de consulent door de arts over patiënte was geïnformeerd over de ontwikkeling van het ziekteproces sinds zijn eerste bezoek. De arts informeerde de consulent dat de euthanasie nog niet had plaatsgevonden in verband met de wens van patiënte om de euthanasie te laten uitvoeren op haar verjaardag. Omdat er zes weken waren verstreken sinds de eerste consultatie raadpleegde de arts de consulent opnieuw.

De consulent gaf in zijn tweede verslag een samenvatting van de ontwikkeling van het ziekteproces sinds zijn eerste bezoek. Volgens de consulent was patiënte consistent in haar euthanasiewens en was er geen sprake van een depressie of verwardheid.

In zijn tweede verslag kwam de consulent mede op basis van het gesprek met patiënte tot de conclusie dat nog steeds aan de zorgvuldigheidseisen was voldaan.

d. Uitvoering

De arts heeft de levensbeëindiging op verzoek uitgevoerd met de middelen, in de hoeveelheid en op de wijze als aanbevolen in de KNMG/KNMP Richtlijn Uitvoering euthanasie en hulp bij zelfdoding van augustus 2012.

3. BEOORDELING

De commissie toetst achteraf het handelen van de arts aan de hand van de zorgvuldigheidseisen vastgelegd in artikel 2 van de Wet toetsing levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding. Gelet op bovenstaande feiten en omstandigheden is de commissie van oordeel dat de arts tot de overtuiging kon komen dat er sprake was van een vrijwillig en weloverwogen verzoek van de patiënte en van uitzichtloos en ondraaglijk lijden. De arts heeft de patiënte voldoende voorgelicht over de situatie waarin deze zich bevond en over haar vooruitzichten. De arts is met patiënte tot de overtuiging kunnen komen dat er voor de situatie waarin zij zich bevond geen redelijke andere oplossing was. De arts heeft tenminste één andere, onafhankelijke arts geraadpleegd, die patiënte heeft gezien en schriftelijk zijn oordeel heeft gegeven over de zorgvuldigheidseisen. De arts heeft de levensbeëindiging op verzoek medisch zorgvuldig uitgevoerd.

4. BESLISSING

De arts heeft gehandeld overeenkomstig de zorgvuldigheidseisen bedoeld in artikel 2 lid 1 van de Wet toetsing levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding.